

AMONOS DAĞLARINDAKİ ALT PALBOZOYİK ÇÖEELLEBİNİKT ÇÖKELME OBTAMLAKI ve. PALEOGOĞRAFİK EVRİMİ

Depositional Environments and Paleogeographic Evolution of the Lower Paleozoic Sediments in the Amanos Mountain

MEHMET ÖNALAN

İ.Ü.M. Fakültesi Jeoloji Bölümü, İstanbul

ÖZ : Amanos antiklinalinin çekirdek kısımlarında Antekambriyen? ile Kambriyen'den Devonyen içlerine kadar devam eden Paleozoyik bir istif bulunmaktadır.

Altta Antekambriyen? yaşlı Eğribucak Formasyonu yeralır. Birim grovak ve laminah şeyi ardalanmalı, oyu ve alet izli, yatay iz fosillidir. Eğribucak Formasyonu türbidit istiflerinin gelişebildiği derince deniz ortamında oluşmuştur.

Eğribucak üzerine uyumsuz olarak gelen Eğrek (Zabuk) Formasyonu ise kuvarsarenitlerden oluşmuştur. Eğrek Formasyonu dalgaların ve fırtınaların egemen olduğu sığ bir şelf ortamında çökelmiştir.

Koruk Formasyonu dolomikrit, intramikrit, intrasparit, mikrit ve dolomitlerden oluşmuştur. Ayrıca bazı oolit, stromatolit ve kuşgözü yapısında kapsayan formasyon, düşük enerjili, duraylı bir şelf ortamı ile bunun sahil yakını kesimlerinde oluşmuştur.

İnderesi Formasyonu pembe renkli, yumrulu, ince tabakalı, trilobitli mikritlerden ibarettir ve muhtemelen kıta yamacında çökelmiştir.

Orta kambriyen yaşlı İnderesi Formasyonu üzerine şeyi, litarenit ve vakelerden oluşan Tiyek (Sosink) Formasyonu gelir. Bu formasyon ise yamaç etekleri ile havza ortamında oluşmuştur.

Bahçe (Seydişehir) Formasyonu, kuvarsarenit ve şeyi ardalanmasından ibarettir. Bu formasyon, zaman fırtına ve dalgaların egemen olduğu tipik bir sığ şelf çökelidir.

Ordovisiyen yaşlı Kızlaç Formasyonu şeyler, litarenit ve sublitharenitlerle temsil edilmiştir. Formasyonun sedimenter yapıları ve istiflenmesi, birimin alt kesimlerinin kıta yamacı ve havza, üste doğru ise delta ve koy ortamlarında oluştuğunu gösterir.

Dedeler Formasyonu pembemsi-nöruşu litarenit ve şeyi ardalanmasından oluşur. Formasyonda bariz olarak menderesli nehir ortamının izleri görülür.

Ayran Formasyonu sublitharenit, kuvarsarenit ve şeyi ardalanmasından oluşmuştur. Bu formasyon plaj ve gittikçe derinleşen bir şelf ortamında çökelmiştir.

ABSTRACT : A Paleozoic sequence which continues from Antecambrian? Cambrian through Devonian exists in the core of Amanos anticline.

Eğribucak formation with probably Antecambrian age takes place in the lowest part of that region. This unit consists of graywacke and shale alternation and comprises scour marks, tool marks and some traces - fossils with horizontal burrowing. Eğribucak formation has been formed in the deeper marine environment where turbidite cycles can develop.

Eğrek (Zabuk) formation which unconformably covers Eğribucak formation consists of quartzarenites. Eğrek formation has settled in a shallow shelf environment where waves and storms are predominant.

Koruk formation composed of dolomitic, intramicritic, intrasparitic, micritic and dolomitic. Moreover, this formation which contains some oolites, stromatolites and bird eyes structures is formed in a stable shelf with low energy and its near shore environment.

İnderesi formation consists of pink colored, nodular, thin bedded, trilobitic micrite and it has probably accumulated in the slope environment.

Tiyek (Sosink) formation which is formed with shale, litharenite and graywacke rests on the İnderesi formation with Middle Cambrian age. Also, this formation has been formed in the toe of slope and basin environments.

Bahçe (Seydişehir) formation consists of quartzarenite and shale alternation. This formation is a typical shallow/ shelf sediment where storm and wave events are predominant.

Kızlaç formation with Ordovician age is represented by shales, litharenite and sublitharenites. Sedimentary structures and sequence of formation point out that lower part of unit formed in slope and basin environments, however, upper part of the same unit is accumulated in delta and bay environments.

Dedeler formation contains pink-purple colored litharenite and shale alternation. Prominent marks of meandering river environment is seen in this formation.

Ayran formation is formed sublitharenite, quartzarenite and shale intercalation. This formation has accumulated in beach and shelf environment which gradually passes into deeper water.